

Z cyklu "ULICA POD PATRONATEM"
MARIA TURZAŃSKA

Maria Turzańska urodziła się w Berdiańsku nad Morzem Azowskim jako córka Węgierki Parczeticz von Rakoczy i Henryka Turzańskiego - adwokata. Od wczesnych lat wykazywała zdolności muzyczne i dobry słuch. Dlatego rozwój jej talentu powierzono Konserwatoriom Muzycznym w Wiedniu. Maria ukończyła Konserwatorium w 1895 r. i to z wyróżnieniem. W nagrodę otrzymała fortepian firmy "Ludwig Bosendorfer". Mając 17 lat rozpoczęła swoje pierwsze turnee po Europie, a dochody z nich płynące ofiarowała niejednokrotnie jako pomoc polskim studentom.

Poza talentem muzycznym miała też lingwistyczny - знаła doskonale język niemiecki, rosyjski, węgierski, francuski, hiszpański i włoski.

5 listopada 1899 r. wyszła za mąż za Grzegorza Jarosława Turzańskiego - lekarza z Jarosławia, a od 1900 r. zamieszkała w rodzinnym mieście męża, w willi przy ul. Kościuszki. W 1901 r. przyszła na świat córka Aniela, równie zdolna jak matka. Maria Turzańska pragnęła dzielić się swymi umiejętnościami i talentem z innymi, szczególnie młodymi ludźmi. Założyła więc w 1903 r. Szkołę Muzyczną im. Fryderyka Chopina w Jarosławiu. Była kobietą bardzo wrażliwą na potrzeby ludzi. Za ofiarność i odwagę w

niesieniu pomocy ciężko rannym żołnierzom w czasie I wojny światowej otrzymała wraz z mężem złoty krzyż. Szkołę Muzyczną prowadziła Maria Turzańska aż do wybuchu II wojny światowej. Warto wspomnieć, że jej mąż Grzegorz Turzański był założycielem Kasy Chorych w Jarosławiu. Zmarł w 1927 r.

"Każda lekcja była dla nas, uczniów różnego rodzaju wieku i zdolności - jakimś wielkim wtajemniczeniem w wyżyny przeżyć artystycznych, jakich nie dano nam poznać ani przedtem, ani potem w dziejach naszych studiów muzycznych" - wspomina była uczennica p. Zofia Hermanowa - "We wspomnieniach wszystkich od najdawniejszych do ostatnich uczniów Pani M. Turzańskiej urasta Pianistka do symbolu anielskiej wprost dobroci, cierpliwości, zapału, talentu pedagogicznego. Nigdy ani cień znużenia nie ukazał się w pięknych oczach Artystki - Pedagoga - zawsze czar zapału, życzliwości, miłości do muzyki i uczniów."

Zmarła w 1957 r. i została pochowana w grobowcu rodzinnym na cmentarzu w Jarosławiu.

Od 22 października 1993 r. jest patronką ulicy łączącej ul. Kilińskiego z ul. Głowackiego.

(Na podst. art. H. Kratza i Z. Hermanowej zaw. w Roczniku Stow. Miłośników Jarosławia - tom XI s.203-213 oprac. Z.K.)

OGŁOSZENIA

**MIJEJSKI OŚRODEK
KULTURY**
zaprasza:

- 23.03. (godz. 10³⁰ - 13⁰⁰), 24.03 (godz. 11⁰⁰ - 12³⁰), 27.03 (godz. 17⁰⁰) - na sztukę Mrożka w wykonaniu Pazury i O. Lubaszko.

**WOJSKOWY OŚRODEK
KULTURY**
zaprasza:

- 26.03 - na "Mini Lis Przebojów" dla młodzieży do lat 12 (godz. 10⁰⁰ - 11⁰⁰)
- na konkurs plastyczny nt. "Ekologia a przyszłość człowieka"

**Ponadto WOK
zaprasza na wystawy**

- Nowości wydawnicze
- "Niezwyczajne kobiety w dziejach - szkice biograficzne (8-31.03)
- Przegląd różnych technik plastycznych w pracach uczniów Sz. Podst. Nr 12 (1-31.03)
- 23.03 - Międzynarodowy Dzień Teatru

ZAPRASZAMY DO REKLAMY!

Proponujemy wszystkim zainteresowanym nowe warunki zamieszczania reklam i ogłoszeń na łamach naszego biuletynu. Cena za zamieszczenie pierwszego ogłoszenia reklamowego - wynosi 6 000 zł. za 1 cm², drugiego - 4 000 zł. za cm², zaś trzecie zamieszczamy bezpłatnie.

Ogłoszenia i teksty reklamowe przyjmowane są zarówno od osób prywatnych jak i instytucji codziennie od godz. 11-tej w pokoju 27, II piętro lub telefonicznie 20 11 wew. 21.

FANTAZY ART

UL. KASZTELAŃSKA 6, 37-500 JAROSŁAW

TEL. 63 92

* DRUK * PROJEKT * REKLAMA *

BIULETYN

WYDAWCA: Rada i Zarząd Miasta Jarosławia

ADRES: Jarosław, Rynek 1

TELEFON: centrala: 20-11 wewn. 21

Biuletyn jest periodycznym wydawnictwem informacyjnym finansowanym ze środków budżetu Miasta. Zezwala się na przedruk lub wykorzystywanie informacji pod warunkiem podania źródła.

Skład komputerowy, korekta: Z. Krzanowska

druk: "FANTAZY ART" ul. Kasztelańska 6 tel. 63 92.